

ת"פ 43248/02/15 - מדינת ישראל נגד פלוני, פלוני, פלוני, פלוני, פלוני

בית משפט לנוער בנצרת

ת"פ 43248-02-15 מדינת ישראל נ' פלוני ואח'

04 פברואר 2016

בפני כב' השופטת טל ויסמן בן שחר

המאשימה

מדינת ישראל

נגד

הנאשמים

1. פלוני

2. פלוני

3. פלוני

4. פלוני

5. פלוני

נוכחים:

מטעם המאשימה: מתמחה מר ניסים סויסה

מטעם נאשם 1: עו"ד איאד אבו אסחאק מטעם הסנגוריה הציבורית

עמוד 1

מטעם נאשם 2: עו"ד אליאס אבו עטא מטעם הסנגוריה הציבורית

מטעם נאשם 3: עו"ד נג'מה הייב מטעם הסנגוריה הציבורית

מטעם נאשם 4: עו"ד לואי דיאב מטעם הסנגוריה הציבורית

מטעם נאשם 5: עו"ד אבי מוסקוביץ' מטעם הסנגוריה הציבורית

הנאשמים: בעצמם

גזר דין (ללא הרשעה)

במסגרת הסדר טיעון, הודו נאשמים 1-5 בכתב אישום מתוקן, המייחס להם ביצוע עבירת תקיפה בנסיבות מחמירות, לפי סעיף 379 + 382(א) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: "**חוק העונשין**").

על פי כתב האישום המתוקן, ביום 26.2.14 בשעה 12:00 או בסמוך לכך, בחצר בית הספר התיכון בו למדו המעורבים, תקפו הנאשמים את המתלונן על ידי כך שנאשם 1 הפיל את המתלונן בכח לארץ. מיד בהמשך, כל הנאשמים יחד הכו את המתלונן באמצעות ידיהם ובעטו בו בכל חלקי גופו, ובראשו, בעודו שכוב על הארץ. כתוצאה ממעשי הנאשמים, נגרמו למתלונן רגישות, נפיחות, אודם ושריטות בחלקי גופו השונים.

תסקירי שירות מבחן הוגשו ביחס לכל אחד מן הנאשמים, מציגים את קורותיהם, ובסופם המלצה טיפולית בעניינם.

על סמך החומר האמור, טענו הצדדים לעונש.

ב"כ המאשימה הגיש כראיות לעונש, הצהרת נפגע, בהתאם לסעיף 18 לחוק זכויות נפגעי עבירה, תשס"א-2001, ואישור אודות היעדרות ממושכת מבית הספר. התובע, חזר על עובדות כתב האישום והפנה לתסקירי שירות המבחן. לטענתו, עצם התייחסותם של הנאשמים לאירוע נושא כתב האישום כ"קטטה", קרי אירוע הדדי, יש בה כדי להעיד על לקיחת אחריות חלקית בלבד ועל כן יש לדחות את המלצת שירות המבחן בעניינם. בנוסף, הפנה התובע להצהרת נפגע העבירה ועמד על מצבו הנפשי והפגיעה הקשה שחוזה. לטענת התובע, מדובר בעבירת תקיפה אשר נסיבות ביצועה חמורות ועל בית המשפט להעביר מסר ברור ומוקיע בגנותה. התובע הוסיף וגרס כי השיקול השיקומי אינו השיקול הבלעדי והמכריע בעניינם של קטינים, ומשקלו אף פוחת עת עסקין בנאשמים הקרובים לגיל הבגרות. לפיכך, ועל מנת שיועבר מסר ברור ומרתיע, עתר ב"כ המאשימה להרשעת הנאשמים, תוך הפנייה לפסיקה ענפה התומכת בהרשעת קטינים. לעניין העונש, עתר התובע להשתת עונש מאסר שירוצה בדרך של עבודות שירות, מאסר על תנאי וכן אימוץ יתר הרכיבים העונשיים עליהם המליץ שירות המבחן בתסקיריו.

ב"כ נאשם 1 ציין כי הנאשם, קטין, נעדר עבר פלילי, הודה במיוחס לו, לקח אחריות על מעשיו, גילה אמפתיה לנפגע ואף ביקש, הוא ומשפחתו לערוך "סולחה" עם משפחת המתלונן. לדבריו, הנאשם, בן למשפחה המנהלת אורח חיים נורמטיבי, עבר הליך מוצלח במסגרת שירות המבחן, לא נפתחו כנגדו כל תיקים חדשים ועל כן ביקש מבית המשפט להימנע מהרשעתו ולאמץ את המלצות שירות המבחן.

נאשם 1 הביע צער וחרטה על מעשיו והבהיר כי הוא מודע למעשיו ונוטל עליהם אחריות מלאה.

ב"כ נאשם 2 ציין כי כתב האישום תוקן באופן מהותי וכי הנאשם הודה במיוחס לו ולקח אחריות על מעשיו תוך הבעת צער וחרטה על ביצועם. לדבריו, מדובר בצעיר נורמטיבי נעדר עבר פלילי שזוהי מעידתו הראשונה אשר למד את הלקח והעובדה כי במהלך השנתיים שחלפו מאז המקרה לא חזר לסורו, מוכיחה זאת. הסנגור הדגיש כי הנאשם, משרת במסגרת שירות סדיר בצה"ל, ועם זאת פקד את משרדי שירות המבחן והתייצב כנדרש, בהתאם ליכולתו. לאור האמור ביקש הסנגור להימנע מהרשעתו תוך הפנייה לפסיקה, ולאמץ את המלצות שירות המבחן. לעניין השל"צ, הבהיר הסנגור כי הנאשם יסכים לבצען אף בהיקף גבוה מזה שהומלץ.

נאשם 2 טען כי הוא מצטער וכי מקרה כאמור לא יקרה שוב.

ב"כ נאשם 3 ציינה כי הנאשם, אשר זהו לו תיקו הראשון והיחיד, הודה במיוחס לו בהזדמנות הראשונה ולקח אחריות על מעשיו. עוד התייחסה הסנגורית לנסיבותיו המשפחתיות והאישיות והפנתה לתסקיר החיובי שהוגש בעניינו. הסנגורית הוסיפה כי פניו של הנאשם, ומשפחתו היו לעבר פיוס וסולחה אך משפחת המתלונן סירבה ולאחר האירוע תקף המתלונן את הנאשם, והציגה מסמך רפואי לגבי הפציעה שנגרמה לו. עוד ציינה כי המתלונן התנגד אף להליך של גישור ובכך סיכל מהלך זה, לו הסכימו הנאשמים כולם. לאור האמור ביקשה להימנע מהרשעה, להסתפק בפסיקת פיצוי מידתי וסביר וביצוע של"צ, אף בהיקף גבוה וככל שיידרש.

ב"כ נאשם 4 ציין כי הנאשם, נעדר עבר פלילי, הודה בהזדמנות הראשונה, לקח אחריות על מעשיו וחש אמפטיה לנפגע. הסנגור ציין כי הנאשם לקח אחריות מלאה על חלקו באירוע והפנה לתסקיר החיובי שהוגש בעניינו. עוד הוסיף כי ביקש לערוך סולחה עם המתלונן ומשפחתו, אולם המתלונן סירב לכך ולהליך גישור שהוצע לו, בא כוחו ביקש להדגיש כי הנאשם הינו סטודנט עסוק, המנהל אורח חיים נורמטיבי, ועל כן עתר לאימוץ המלצות שירות המבחן שלא להרשיעו ולהסתפק בהחתמה על התחייבות, פסיקת פיצוי למתלונן וביצוע של"צ, ככל שיידרש.

ב"כ נאשם 5 ציין כי הנאשם הודה בהזדמנות הראשונה, בכתב אישום מתוקן וכי כבר בחקירתו במשטרה הביע צער על מעשיו ונטל אחריות מלאה. הסנגור הוסיף וציין כי הוריו של הצעיר גינו את מעשיו ואף ניסו ליזום סולחה, שלא צלחה בשל סירוב משפחת המתלונן, אשר הכשיל אף הליך גישור בין המעורבים. לעמדת הסנגור הנאשם הפיק לקחים מן המעשה וקעת מבקש התגייס לצבא וחושש כי הרשעתו תפגע בהליך גיוסו. בעניין זה, ביקש הסנגור כי בית המשפט יפנה לשלטונות הצבא ויורה לו לגייס את הנאשם, שכן שירותו נדחה.

לאור האמור, ביקש הסנגור לאמץ את המלצות שירות המבחן, תוך הפנייה לפסיקה התומכת בכך, להמנע מהרשעתו ולאמץ את דרכי הטיפול המוצעות. לעניין השל"צ, הבהיר הסנגור כי הנאשם יסכים לבצען, ככל שיידרש וזאת אף בניגוד להמלצות שירות המבחן.

נאשם 5 טען כי הוא מצטער וכי מקרה כאמור לא יחזור על עצמו.

דין -

עבירות אלימות הפכו רעה חולה בקרב בני הנוער וחובה על בתי המשפט להוציא מסר חד וברור בגנותן. הנאשמים, תלמידים בבית ספר תיכון, הפכו את חצר בית הספר, מקום האמור להיות מוגן ובטוח לבאים בשעריו, בו יוכלו לנוח,

לשחק, ולצבור כוחות להמשך למידה אפקטיבית, לזירת אירוע פוגעני ואלימים, שתוצאות קשות בצידו.

חומרה יתרה אייחס למעשה עת בוצע בצוותא, שעה שחברו יחדיו חמישה נערים מתבגרים, ונקטו באלימות פיזית פרועה, כנגד תלמיד המוסד, הצעיר מהם בשנה, וגרמו לו לנזקים פיזיים ונפשיים.

חבלות גוף, רגישות, אודם ושריטות, יכול ויפיעו היום וייעלמו מחר, אולם פחד וטראומה, בושה וכאב יכול ויהיו נחלתו של הנפגע, לשנים ארוכות, ואין לדעת מתי יגלדו, אם בכלל.

הצהרת הנפגע מתארת תמצית מחוויותיו הסובייקטיביות של הנער, בן 17 וחודשיים היום, אשר עודנו חווה את הפגיעה, כאירוע מכונן בחייו, ששיבש את שגרת יומו בפן האישי, החברתי והלימודי, וילווה אותו לעד.

עם זאת - מנגד, עומדים בפני חמישה צעירים, נעדרי עבר פלילי, אשר זוהי הסתבכותם היחידה בפלילים, הביעו חרטה כנה על מעשה שביצעו לפני כשנתיים ועתה מבקשים הזדמנות שנייה, לאפשר להם להמשיך בחייהם הבוגרים, במסלול חיים נורמטיבי, כאזרחים שומרי חוק.

חמשת הנאשמים, שבעת ביצוע המעשים היו קטינים, הודו במסגרת הסדר טיעון, בעובדות כתב אישום שתוקן באופן מהותי, לעבירה של תקיפה סתם, שבוצעה בצוותא.

החמישה נטלו אחריות על מעשיהם, הביעו חרטה, שיתפו פעולה עם שרות המבחן, ביקשו לערוך סולחה עם המתלונן ומשפחתו וביקשו להשתתף בהליך גישור עם המתלונן, אולם בשל סירובו, לא צלחו ההליכים האמורים.

תסקירים חיוביים הוגשו בעניינם של הנאשמים כולם, בסופם המלצה טיפולית הכוללת הימנעות מהרשעה ונקיטת דרכי טיפול.

אין מחלוקת כי מדובר באירוע חמור. יחד עם זאת, בבואי להכריע בעניינם, אבחן את נסיבותיהם האישיות ואפשרויות שיקומם ושילובם בחזרה בחברה, כאזרחים שומרי חוק, זאת כמצוות סעיף 1א לחוק הנוער ופסיקה ענפה של בית המשפט העליון.

"בית משפט זה עמד זה מכבר על מדיניות הענישה הראויה והאיזונים הנעשים בעניינם של קטינים, לעומת בגירים, הנגזרת מהוראותיו של חוק הנוער (שפיטה, ענישה ודרכי טיפול) התשל"א-1971. דגש רב מושם בהקשר זה על השיקולים האינדיבידואליים הנוגעים לקטין (אף אם הורשע בעבירות שאין לזלזל בחומרתן) ועל איזון נדרש בין שיקולי השיקום לבין יסוד ההרתעה. על בית המשפט לשקול, במצב דברים זה, את נסיבותיו האישיות של העבריין-הקטין (גילו וסיכויי שיקומו), את נסיבות העבירה וכן את האינטרס של מתן הזדמנויות לקטין להתקדם בחייו (ראו: ע"פ 2669/00 מדינת ישראל נ' פלוני, פ"ד נד(3) 685, 689-691 (2000); ע"פ 9040/06 פלוני נ' מדינת ישראל ([פורסם בנבו], 19.2.2007), בפסקה 11; ע"פ 49/09 מדינת ישראל נ' פלוני ([פורסם בנבו], 8.3.2009) (ר' ע"פ 8638/10 פלוני נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 23.3.11) פסקה 16 לפסה"ד).

נאשם 1

צעיר בן 19 ושישה חודשים אשר ביצע את המיוחס לו עת היה כבן 17 ושבעה חודשים.

מתסקיר שירות המבחן בעניינו למדתי כי הצעיר, בן למשפחה מרובת ילדים המנהלת אורח חיים נורמטיבי, הסובלת ממצב כלכלי קשה, מעניקה לבנה עורף משפחתי תומך, ומגנה כל מעשה המנוגד לחוק. הצעיר, סיים לימודיו בבית הספר התיכון בכפרו, כיום עובד למחייתו בעבודה מסודרת וחוסך כספו במטרה להמשיך ללימודים גבוהים.

ביחס לעבירה, הודה הצעיר במיוחס לו, הביע צער על קרות האירוע וגילה מודעות לגבי חומרת השימוש באלימות. יחד עם זאת, כעולה מן התסקיר, התרשמה קצינת המבחן כי הנער התקשה לקחת אחריות מלאה על מעשיו, נטל אחריות חלקית וחלק ממנה הטיל על המתלונן. הצעיר שיתף פעולה עם שירות המבחן, השתתף בשיחות פרטניות ואף נתן הסכמתו לביצוע עבודות התנדבות.

נאשם 2

צעיר בן 19 ושבעה חודשים אשר ביצע את המיוחס לו עת היה קטין כבן 17 ושימונה חודשים.

מתסקיר שירות המבחן למדתי כי הצעיר, בן למשפחה קשת יום, המוכרת לשירותי הרווחה, אך חרף מצבה מנהלת אורח חיים נורמטיבי ומעניקה עורף תומך לילדיה, תמיכה והכוונה. לאחר סיום לימודיו התיכוניים התגייס הצעיר לצבא וכיום משרת ביחידת הגששים של צה"ל, נודע כחייל ממושמע המתפקד כראוי. קצינת המבחן דיווחה כי הצעיר מכיר בחשיבות התרומה לחברה ולמדינה ורואה בגיוסו צעד חשוב בחייו.

ביחס לעבירה, הביע הצעיר חרטה על מעורבותו באירוע אך התקשה לקחת אחריות מלאה על מעשיו. קצינת המבחן ציינה כי משפחתו גינתה את מעשי בנה וכי ההליך המשפטי שהתנהל כנגדו, השפיע עליו ולימד אותו לקח.

הצעיר הופנה לשירות המבחן, שיתף פעולה והגיע לפגישות בהתאם ליכולתו ובכפוף לאישורים מהצבא. בשיחות שהתקיימו עמו, גינה מעשים אלימים, גילה מודעות לחומרת מעשיו והביע צער על מעורבותו באירוע נשוא כתב האישום. כמו כן, במסגרת ההליך הטיפולי בשירות המבחן, נתן הצעיר הסכמתו לאפשרות שילובו בעבודות התנדבות, ובתיאום עם גורמי הצבא נמסר כי הדבר יתאפשר במהלך ימי חופשתו מהצבא.

נאשם 3

צעיר בן 18 ושימונה חודשים, שביצע את המיוחס לו עת היה קטין כבן 16 ותשעה חודשים.

מתסקיר שירות המבחן למדתי כי הצעיר, בן למשפחה מרובת ילדים, נורמטיבית וחיובית, המעניקה עורף תומך לילדיה, ומגדלת אותם על בסיס ערכים של תרומה וצמיחה. הצעיר, סיים את לימודיו התיכוניים וכיום עובד למחייתו, לשביעות רצון מעסיקו. הנאשם מבקש להתגייס לצבא, וממתין לסיום ההליך המשפטי בעניינו, על מנת שיוכל לעשות כן.

ביחס לעבירה, הודה הצעיר במיוחס לו, הביע צער על קרות האירוע אך התקשה לקחת אחריות מלאה על מעשיו. אביו של הצעיר גינה את מעשי בנו, ומבחינתו מדובר במעידה חד פעמית בעקבותיה למד הנער לקח משמעותי לעתיד.

הצעיר הופנה לשירות המבחן, שיתף פעולה כנדרש והתייצב לפגישות בליווי אביו. הצעיר השתתף בשיחות פרטניות

וקצינת המבחן התרשמה מנער בוגר המבקש לעשות כל שידרש על מנת להוכיח כי למד לקח ממעשיו הפסולים. במסגרת ההליך הטיפולי, הודה הצעיר בשימוש באלומות, התקשה לקחת אחריות מלאה על מעשיו, אולם הכיר בפגיעה שנגרמה למתלונן. הצעיר, נתן הסכמתו והופנה להליך גישור אולם ההליך לא צלח, הן בשל סירוב המתלונן והן לאור אי לקיחת אחריות מספקת מצד הנאשם. לאור זאת וכאקט טיפולי חלופי, הוצע לצעיר לבצע עבודות התנדבות והוא נתן הסכמתו לכך.

נאשם 4

צעיר בן 19 אשר ביצע את המיוחס לו עת היה קטין כבן 17 וחודש.

מתסקיר שירות המבחן למדתי כי הצעיר, בן למשפחה המנהלת אורח חיים נורמטיבי, להורים מעורבים, המשקיעים בחינוך ילדיהם, תומכים ומעודדים אותם לרכישת השכלה ותרומה לחברה. הצעיר סיים לימודיו התיכוניים וכיום הינו סטודנט בבית הספר להנדסאים בטכניון. במקביל ללימודיו עובד הצעיר למחייתו. קצינת המבחן התרשמה מצעיר בוגר ואכפתי אשר לוקח אחריות על צעדיו ודואג לעתידו.

ביחס לעבירה, הודה הצעיר במיוחס לו ונטל אחריות מלאה על מעשיו. הצעיר, סיפר כי מעשיו נבעו מאקט רגעי בו נגרר אחר חבריו והושפע מלחץ חברתי, במטרה להשתייך לקבוצת השווים. הצעיר גילה מודעות לסכנה הטמונה בשימוש באלומות, הביע צער וחרטה על מעשיו וגילה אמפטיה כלפי הנפגע. קצינת המבחן התרשמה כי ההליך המשפטי היה אפקטיבי בעבורו והוביל לשינוי חיובי בתפיסותיו ובהתנהגותו.

הצעיר הופנה לשירות המבחן, שיתף פעולה באופן מלא, גילה רצינות, שידר בגרות ותובנה והביע חרטה וצער על מעשיו. הנער גילה מודעות לפגיעה שנגרמה למתלונן והביע מוכנות לעשות כל שידרש על מנת לתקן את הנזק הפיזי והנפשי שנגרם לו. על כן, הופנה הצעיר להליך גישור אולם ההליך נפסק כבר בתחילתו, לאור התנגדות מצד המתלונן. במסגרת ההכנה לגישור, כתב הצעיר מכתב התנצלות לנפגע העבירה, גילה אמפטיה כלפיו וביקש את סליחתו. כמו כן, באותו מכתב גילה הצעיר מודעות לפגיעה שגרם לבית הספר וציין את הלקח שלמד ממעשיו.

לאור כל אלה סברה קצינת המבחן כי אין צורך להפנותו לביצוע עבודות והמליצה להסתפק בחתימה על התחייבות ופיצוי למתלונן בלבד.

נאשם 5

צעיר בן 18 ועשרה חודשים אשר ביצע את המיוחס לו עת היה קטין כבן 16 ואחד עשר חודשים.

מן התסקיר שהוגש, למדתי כי הצעיר בן למשפחה המנהלת אורח חיים נורמטיבי, הזוכה לעורף משפחתי תומך, הוריו מעורבים בחיי ילדיהם ומגנים כל מעשה המנוגד לחוק. הצעיר, סיים את לימודיו התיכוניים וכיום עובד למחייתו ומבקש להתגייס לצבא, עם סיום ההליך המשפטי.

ביחס לעבירה, הודה הצעיר במיוחס לו, נטל אחריות מלאה על מעשיו והביע חרטה על ביצועם. לדבריו, פעל מתוך לחץ קבוצתי, מבלי לחשוב על חומרת מעשיו ועל הסכנה הטמונה בהם. הצעיר, הכיר בפגיעה שנגרמה למתלונן וגילה כלפיו אמפטיה. הוריו - גינו את מעשה בנם, הבהירו כי אינו הולם את הערכים עליהם חונך בבית ואף הענישו אותו על מעורבותו באירוע.

הצעיר הופנה לשירות המבחן, הגיע לפגישות, שיתף פעולה כנדרש והביע רצינות ונכונות ללמוד מהטעות שביצע. בשיחות פרטניות שהתקיימו עימו, גילה מודעות למניעים שגרמו למעורבותו באירוע ולשימוש באלימות וכן לחומרת מעשיו ולפגיעה שנגרמה למתלונן.

לאור כל אלה ונוכח העובדה כי הנאשם מבקש לסיים את ההליך ולהתגייס לצבא, סברה קצינת המבחן כי אין צורך להפנותו לביצוע עבודות והמליצה להסתפק בחתימה על התחייבות ופיצוי למתלונן בלבד.

הלכה פסוקה היא כי יש ליתן משנה תוקף להמלצות שירות המבחן שכן כידוע " בעניינים של קטינים אל לו לבית המשפט לסטות מהמלצות שירות המבחן כאשר יש בנמצא אופק שיקומי, אלא מטעמים כבדי משקל (ע"פ 49/09 **מדינת ישראל נ' פלונים** (פורסם בנבו- 8.3.2009)). עוד נפסק לא פעם כי יש ליתן משקל מיוחד לשיקולים אינדיבידואליים הנוגעים לאותו קטין, אף אם נקבע כי ביצע עבירות קשות וחמורות במיוחד (ר' ע"פ 49/09 שלעיל).

בענייננו:

הצדדים חלוקים בדעותיהם בדבר הצורך בהרשעת הקטינים.

כתב האישום המתוקן מייחס לנאשמים תקיפה סתם כשהיו נוכחים שניים או יותר, שחברו יחדיו לביצוע מעשה התקיפה.

הנתונים לפיהם מדובר באירוע בודד, שבוצע על-ידי קטינים נעדרים עבר פלילי, ומאז האירוע נושא כתב האישום, לא נפתחו כנגדם תיקים חדשים, הכרתם של הנאשמים בפסול שבמעשיהם והבעת החרטה, ההליך הטיפולי המוצלח שעברו במסגרת שירות המבחן והתסקירים החיוביים שהוגשו בעניינם, כל אלה, מטים את הכף לטובת הנערים, ולהימנעות מהרשעתם.

בנוסף, ב"כ המאשימה לא הצביע על "טעמים כבדי משקל" ו/או נסיבות מיוחדות בגינם ראוי לסטות מהמלצת שירות המבחן, ולא לאמצה.

יתרה מכך, לעמדתו של תיק זה, מעבר לאמור לעיל, קיימים טעמים כבדי משקל המחייבים הימנעות מהרשעת הקטינים, וזאת בשל חלוף הזמן הרב מיום האירוע ועד להגשת כתב האישום כנגדם.

חלוף הזמן והתמשכות ההליכים

בע"פ 499/80 **יוסף ויצמן נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו- 17.11.80) התייחס השופט מ' שמגר, כתוארו דאז, לסוגייה זו וקבע כי: "המחוקק ביקש למנוע העמדתו לדין של קטין בשל עבירות, כאשר אחרי ביצוע עבר זמן רב יחסית, כדי להצמיד את הענישה או הזיכוי, במידה רבה ככל האפשר, אל מועד ביצוע העבירה, וזאת ככל הנראה מתוך הנחה, שמועד הגשת כתב האישום גם משליך על מועד קיום המשפט. **טמונה בכך המגמה למנוע הפרעה לתהליך ההתבגרות ולשיקום הדרוש**, העלולה להיגרם על-ידי השארתם של הליכים פליליים תלויים ועומדים במשך זמן רב, דבר אשר יש בו כמובן כדי להשפיע במישרין על יכולתו של הקטין לתפקד באופן רגיל." (ה.ש. - ט.ו.).

בע"פ 987/10 **פלונים נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו- 2.8.10) התייחס כב' השופט רובינשטיין לנושא התמשכות ההליכים במקרים של קטינים:

"המחוקק ראה לנכון לקבוע, בסעיף 14 לחוק הנוער (שפיטה, ענישה ודרכי טיפול), כי "אין להעמיד אדם לדין בשל עבירה שביצע בהיותו קטין, אם עברה שנה מיום ביצועה, אלא בהסכמת היועץ המשפטי לממשלה". דומני, כי מכאן ניתן לגזור גם לגבי משך ההליכים בבית המשפט עצמו, הצריך להיות מהיר ככל האפשר. הרציונל לכך ברור: **השינויים המתחוללים בקטין עם התבגרותו, הצורך בעיצובה ובייצובה של אישיותו, כל אלה מצדיקים כי תוקנה לו ודאות משפטית בהקדם** ככל האפשר אם הסתבך בעבירה. על כן על מערכת התביעה, ולא פחות על בתי המשפט, לעשות לטיפול מהיר בתיקיהם של קטינים". (ה.ש. - ט.ו.).

במקרה שבפנינו הגישה המאשימה את כתב האישום בחלוף כשנה מיום ביצוע העבירות, כשמונה ימים לפני שהתיישן התיק.

ב"כ המאשימה לא הסביר את פשר העיכוב בהגשת כתב האישום וחזקה על המאשימה, האמונה על האינטרס הציבורי, ובכלל זאת על הגשת כתבי אישום כנגד קטינים בתכופ לביצוע העבירות, כי ההשתהות מוסברת, ומוצדקת הייתה באותה עת.

עם זאת, בשלב זה, ונוכח ההליך השיקומי המוצלח שביצעו הנאשמים, כולם, במסגרת שרות המבחן, חובה על בית המשפט לתת משקל רב לנתון זה. החמישה נפגעו תחילה, עת הסתבכו בעבירה ולאורך תקופה ממושכת לא ידעו מה עלה בגורל התיק כנגדם.

מאז עשו כברת דרך ניכרת, שתפו פעולה, נטלו אחריות, הביעו חרטה, והמשיכו במרוץ - שגרת חייהם: אחד התגייס לצבא, אחר החל בלימודים גבוהים ונוספים נקלטו במקום עבודה מסודר, מבקשים להתגייס בעתיד, מנהלים אורח חיים נורמטיבי עד לאותו אירוע ולאחריו.

בנסיבות אלה, טוב הייתה עושה המאשימה, לו הביאה בכלל שיקוליה את מחדלה האמור. התעלמות מכך והיענות לעמדתה, בשלב זה, עלולה לקטוע באחת, הליך שיקום מרשים שעשו הנערים, ובכך יצא נפסד, האינטרס הציבורי בשלמותו.

שיקול נוסף הפועל לטובת הצעירים הינו חלוף הזמן מביצוע העבירות ועד ליום מתן גזר הדין. שיקול זה מקבל משנה תוקף, נוכח העובדה כי מאז ביצעו הנאשמים את העבירה, במהלך שנתיים, לא נרשמה לחובתם כל הפרה נוספת, לא נפתח תיק ולא נרשמה הרשעה (ר' רע"פ 8009/10 **מיכה זכאי נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו- 20.1.11), רע"פ 7480/10 **פלוני נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו- 10.1.11)).

לפיכך ולאור כל אלה, באתי לכלל מסקנה כי בנסיבות האמורות אאמץ את המלצת שרות המבחן, שלא להכתיב את הנערים בכתם ההרשעה, על הקלון הדבק בה, ואאפשר להם להוסיף ולפסוע במעלה מסלול השיקום, לתרום ולהיתרם משרות צבאי ולהמשיך בדרכם, כבוגרים, שומרי חוק.

עם זאת, גזר דין זה חייב שיוציא מסר חד בגנות מעשיהם, ייתן ביטוי ברור לפגיעה הקשה במתלון ויבהיר לעומדים בפניו, כמו גם לציבור הקטינים בכללותו, כי חברה מתוקנת אינה יכולה להשלים עם שימוש באלימות. ידע כל נער, הנקלע לסיטואציה דומה, כי אם ייטול חלק במהומה, יזכה לתגובה חריפה והולמת ויחשוב פעמיים אם אמנם לעשות כן.

מסר זה אעביר באמצעות דרכי הטיפול הקבועות בחוק הנוער, אשר ישרתו את מטרות הגמול, והענישה, את מטרת ההרתעה ויעבירו מסר לנפגע כי מקומו לא נפקד מן ההליך הפלילי, והוצא מסר פומבי המכיר בפגיעתו.

רואה אני לנכון להבחין בין נאשמים 1-3 אשר נטלו אחריות חלקית על מעשיהם, עת הבינו את הפסול הדבק בו ואת החומרה שבביצוע עבירות אלימות אולם הטילו חלק מן האחריות להתנהלותו של הנפגע לפני ואחרי האירוע, לבין נאשמים 4 ו-5 אשר השכילו להפנים באופן מלא את אחריותם לאירוע ולגלות אמפטיה והזדהות עם הקרבן.

קצינת המבחן, אשר הייתה ערה להבדלים האמורים, המליצה להטיל על נאשמים 1-3 ביצוע עבודות של"צ, כעונש חינוכי טיפולי, אשר יסייע בגיבוש האחריות המלאה, ולאחר עיון מעמיק בתסקירים מצאתי כי המלצה זו ראויה ונכונה היא, ועל כן אאמצה.

לאור כל האמור לעיל החלטתי שלא להרשיע את חמשת הנאשמים ולנקוט כלפיהם בדרכי טיפול, לפי סעיף 26 לחוק הנוער (שפיטה, ענישה ודרכי טיפול), תשל"א - 1971 - ומצווה כדלקמן:

1. על הנאשמים 1-5 לחתום על התחייבות בסך 1,000 ₪ כי יימנעו במשך שנה מביצוע עבירות אלימות.
 2. על הנאשמים 1-5 לשלם פיצוי למתלונן בסך של 1,000 ₪, כל אחד בנפרד. סכום זה ישולם בחמישה תשלומים חודשיים שווים ורצופים החל מיום 1.3.16.
התובע יעביר לאלתר את פרטי המתלונן (קטין) למזכירות בית המשפט.
 3. על הנאשמים 1 ו-3 לבצע שירות למען הזולת במשך 100 שעות לפחות, ולהמציא אישור על ביצוע למזכירות בית המשפט לא יאוחר מיום 1.6.16.
 4. על הנאשם 2 לבצע שירות למען הזולת במשך 50 שעות לפחות ולהמציא אישור על ביצוע למזכירות בית המשפט לא יאוחר מיום 1.7.16. לשימת לב שרות המבחן כי הנאשם משרת בשרות סדיר בצה"ל ויש לתאם עמו ועם הממונים עליו, את ביצוע העבודות, במהלך חופשותיו.
בית המשפט מביע דעתו כי אין באמור בתיק זה כדי למנוע גיוסם של הנאשמים לצה"ל.
- בנוסף - מפנה את תשומת לב הנאשמים כי קיים נוהל בקשת חנינה - קיצור תקופת ההתיישנות ו/או המחיקה החלה על רישום פלילי של עבריינים שביצעו עבירות טרם גיוסם, ואשר בהתאם לקריטריונים שנקבעו על ידי גורמי הצבא, סיימו את שירותם הצבאי ללא דופי. בקשה כאמור חייב שתוגש בין שישה חודשים ועד שלושה חודשים לפני מועד השחרור מצה"ל.
- הסברתי לנאשמים את סמכותו של בימ"ש זה, לפי סעיף 30 לחוק הנוער (שפיטה, ענישה ודרכי טיפול), תשל"א - 1971, להחליף את דרך הטיפול כל עוד לא בוצע הצו במלואו, וכן את**
- זכותם לערער על גזר דין זה בתוך 45 ימים מהיום לבית המשפט המחוזי בנצרת.**

המזכירות תעביר העתק גזר הדין לידי שירות המבחן.

ניתן והודע היום כ"ה שבט תשע"ו,
04/02/2016 במעמד הנוכחים.
טל ויסמן בן שחר , שופטת

הוקלד על ידי צליל טולדנו